

Whether through the selection of equivalent expressions, the adoption of near or approximate equivalents, direct word-for-word translation, or the clarification of meaning through explanation, translators play a crucial role in bridging the gap between languages and facilitating intercultural communication.

REFERENCES

1. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів : Вища школа, 1983. 175 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник. Вінниця : Нова книга, 2000. 448 с.
3. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ : Академія, 2001. 368 с.

Ю. М. Нідзельська, А. М. Пахомова
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ РЕАЛІЙ ДЕТЕКТИВНОГО РОМАНУ АГАТИ КРІСТІ «ЗАБУТЕ ВБИВСТВО»

Перш за все, варто сказати, що лексичні особливості реалій у художньому тексті та їх аналіз становлять один із найцікавіших та важливих аспектів літературного перекладу. Це зумовлює актуальність цієї наукової розвідки. Метою роботи є вивчення реалій вказаного роману Агати Крісті, а саме їх перекладацькі властивості. Одним з надскладних завдань для перекладача полягає у роботі з реаліями, що утворюють специфічні групи лексичних одиниць із національно-культурними відтінками, котрі, крім прямого значення, несуть у собі національний колорит конкретного народу [1: 87].

Для аналізу ми обрали саме роман Агати Крісті «Забуте вбивство» із метою дослідження використання реалій у цьому тексті [2]. Наш вибір можна пояснити тим, що він включає в себе багато реалій, які відображають аспекти англійського суспільства та культури в той період, коли досліджуваний роман був написаний.

Під час аналізу встановлено, що найбільш поширеним способом перекладу є *наближений переклад* (або підбір аналога). За допомогою цього підходу було перекладено більшість проаналізованих прикладів реалій. До того ж, саме цей спосіб дозволяє зберігати прагматичний аспект та полегшує сприйняття тексту читачем. Розглянемо приклад з роману: «*A very small land expensive black **toque** was hideously unbecoming to the yellow, toad-like face*

beneath it». – «Дуже маленький і дорогий **капелюшок** дуже жахливо виглядав на її жовтому жабоподібному обличчі» [2: 3].

У цьому реченні розглядається образ княгині саме у час обіду, а в оригінальному реченні автор використовує низку описових слів, які допомагають створити живий образ. Важливо враховувати цей контекст при перекладі, оскільки він впливає на тон, емоційне забарвлення. Як бачимо, було використано метод наближеного перекладу. Описовий переклад також часто застосовувався для перекладу багатьох реалій. Цей метод перекладу зберігає прагматичний аспект, у певних ситуаціях його недоліком вважають збільшення обсягу та перевантаження уже перекладеного тексту. Подивімося на приклад: «*She was a foreigner of some kind. Maybe she had some **Wop** relations*». В українському перекладі ми можемо спостерігати такий варіант: «Вона, здається, була іноземкою. Може, і мала якихось родичів **Макаронників**» [2: 3]. Відтак, як відомо, «*Wop*» є образливим висловом, котрий застосовують для номінації італійців або осіб італійського походження [3]. Достатньо складно визначити метод перекладу, але можливо назвали його скоріш описовим, ніж наближеним.

Варто зазначити, що іншим популярним методом вважають **транскрипцію**. Таким чином, він передає атмосферу оригінального твору, але, оскільки транскрипція передає лише фонетичну форму іншомовного слова, тоді не завжди вдається перекладачам зберегти семантичний та прагматичний аспекти. Наприклад: «*We played **piquet** together*», в українському варіанті перекладу ми бачимо: «*Ми грали в **пикет***» [2: 3]. Отже, тут було використано метод транскрипції. Варто припустити, що назва такої гри є не дуже відомою серед українців. Тому вагомим аспектом є пояснення щодо «пикет», для кращого розуміння різновиду гри.

Також при перекладі застосовують **калькування**. Цей важливий метод перекладу уможливорює повне збереження семантики повідомлення.

«*I have learned to be very acute – to read the face*». – «Я навчився бути дуже точним у прочитанні обличчя» [2; 3].

Згідно з Кембриджським словником, «*to read the face*» означає мистецтво оцінювання людського характеру за обличчям. Використання кальки в даному випадку не є найкращим рішенням, оскільки перекладач не позбувся буквалізму, який часто виникає при застосуванні кальки.

Найрідше в перекладі використовувався метод **контекстуального перекладу**, із цього можна зробити певний висновок, що цей метод виявився найменш ефективним.

Отже, незважаючи на різноманітність методів перекладу, найбільш вживаним і ефективним для ефективного адекватного перекладу безеквівалентних лексичних одиниць вважають наближений переклад (або підбір аналога). Існує думка, що вказаний метод дозволяє не тільки зберегти

та передати особливості тексту оригіналу, а також і забезпечити повне розуміння реципієнтами текстів іншою мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Демченко К. І. Збереження національно-культурної специфіки творів Агати Крісті в українських перекладах: матеріали міжнар. наук.-практичн. конф. (Одеса, 23–24 квітня 2021 р). Одеса, 2021. С.144 .

2. Christie A. Sleeping Murder: Miss Marple's Last Case. URL: <https://staff.tiame.uz/storage/users/273/books/yBMDjTsl118xxiPQX5dj6KJzIJUvBF03s2iX9R7r.pdf> (дата звернення: 20.01.2024).

3. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 20.01.2024).

Ю. М. Нідзельська, П. Г. Серьогіна
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КІНОПЕРЕКЛАДУ

Перш за все, варто зазначити, що кінопереклад є важливою складовою кінематографічної індустрії та має значний вплив на сприйняття фільмів глядачами. Саме адекватний переклад, як відомо у сучасній теорії та практиці перекладу, дозволяє адаптувати фільм до різних культурних та лінгвістичних контекстів, забезпечуючи доступність та зрозумілість для аудиторії з різних країн та мовних груп. Метою цієї роботи є розглянути основні характеристики кіноперекладу.

Відтак, дослідження основних характеристик кіноперекладу, таких як локалізація, збереження стилю та адекватність перекладу, може допомогти покращити якість низки кіноперекладів, а також і забезпечити їх відповідність вимогам сучасного кінематографу.

На сучасному етапі розвитку вітчизняного перекладознавства особливу увагу фахівців привертає кінематограф, який стає все частішим об'єктом та матеріалом перекладознавчих досліджень.

Результатом перекладацького процесу завжди постає відповідник оригіналу мовою перекладу. Порівняння перекладених кінотекстів і їх оригіналів безумовно є корисним і важливим етапом у проведенні компаративного аналізу дублювання і субтитрування. Варто зазначити, що метою компаративного аналізу оригіналу і його перекладених відповідників є не визначення того, який переклад кращий, а глибше розуміння першотвору [1: 2].